

Onderwerp

Nota Risico en weerstandsvermogen 2021

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. Kennis te nemen van de aanbevelingen uit het extern advies aangaande de actualisering van de Nota Risico en weerstandsvermogen 2017 en het advies van de accountant;
2. De Nota Risico en weerstandsvermogen 2021 vast te stellen, die de voorgaande Nota Risicomanagementbeleid 2017 zal vervangen, waarin de onder 1. bedoelde aanbevelingen en adviezen in zijn verwerkt.

2. Doelstelling programmabegroting

Dit onderwerp sluit aan bij doelstelling 7.3 van de begroting: een degelijk en solide financieel beleid voeren zodanig dat er jaarlijks een sluitende begroting wordt aangeboden en dat onze reserves op een verantwoord niveau blijven.

3. Eerdere behandeling

Provinciale Staten heeft in december 2017 de voorgaande Nota Risicomanagementbeleid 2017 vastgesteld. Met de vaststelling van deze Nota Risico en weerstandsvermogen 2021 vervalt de vorige nota. Op 19 januari 2022 heeft een beeldvormende ronde plaatsgevonden en is de nota oordeelvormend behandeld op 2 februari 2022 in de commissie EMS

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Provinciale staten stellen – op basis van de Financiële verordening van Flevoland – eenmaal per vier jaar de kaders inzake risicomanagement vast.

5. Verdere behandeling PS

Provinciale Staten worden in ieder geval tweemaal per jaar geïnformeerd of risico's en weerstandsvermogen via de betreffende paragraaf in zowel begroting als -rekening.

6. Korte toelichting op voorstel

Conform de Financiële verordening 2021 wordt eens in de vier jaar de nota Risico en weerstandsvermogen geactualiseerd en aan Provinciale Staten aangeboden. De Nota Risico en weerstandsvermogen is een door Provinciale Staten vast te stellen document, waarin de kaders van het risicomanagement binnen de provincie zijn beschreven.

Vanaf 2008 staat risicomanagement regelmatig op de agenda van zowel GS als PS en is zowel bestuurlijk als ambtelijk uitgewerkt. Voor de start van deze actualisatie, is middels een extern advies (BDO) een onafhankelijke blik op de huidige Nota Risicomanagementbeleid 2017 ingewonnen om te toetsen of de nota nog voldoet (zijn de gehanteerde grondslagen en instrumenten nog actueel, worden ze consistent toegepast en zijn de geïntrigeerde risico's uit de top 10 valide?). Hieronder wordt de kern van het advies weergegeven:

“De huidige Nota risicomanagementbeleid 2017 geeft een uitgebreide inhoudelijke uiteenzetting over hoe het risicomanagement en weerstandsvermogen

Provinciale Staten

16 februari 2022

Agendapunt

Lelystad

14 december 2021

Registratienummer

2872358

Afdeling/Bureau

EFIN

Portefeuillehouder

H. Hofstra

Commissie vergadering EMS

19 januari 2022 en

2 februari 2022

binnen de provincie Flevoland is vormgegeven. Deze is vanuit een sterk theoretisch perspectief geschreven en voor de gebruikers niet altijd even toegankelijk. Er is geen duidelijk onderscheid gemaakt tussen de kaders, inrichting en uitvoering van het risicomanagement. De huidige nota draagt dus meer het karakter van een uitvoeringsnota, in plaats van een nota waarin de strategische kaderstelling voor risicomanagement is weergegeven. De opbouw van het document is verder kwalitatief inhoudelijk in orde”

Op basis van dit advies en het eigen (voortschrijdend) inzicht worden in deze Nota Risico en weerstandsvermogen 2021 hoofdzakelijk de door Provinciale Staten vast te stellen kaders voor risico en weerstandsvermogen uitgewerkt, waaronder bijvoorbeeld de bandbreedte tussen 1,1 en 2,0 voor de weerstandsratio.

7. Beoogd effect

Het in werking stellen van de strategische kaders risico en weerstandsvermogen door PS met ingang van 2022, die bijdragen aan een degelijk en solide financieel beleid.

8. Argumenten

1.1 *Het sturen door PS op de strategische kaderstelling voor risico en weerstandsvermogen.*

De in de nota opgenomen strategische kaders worden door PS vastgesteld. De verdere uitvoering van risicomanagement binnen deze kaders is een verantwoordelijkheid van GS en de ambtelijke organisatie, hetgeen recht doet aan de bestuurlijke verhoudingen.

1.2 *Het aanpassen van de werkwijze met betrekking tot een weerstandsratio van > 2,0.* In geval van een weerstandsratio van > 2,0 al direct het surplus aan weerstandscapaciteit te laten vrijvallen. In de Nota uit 2017 werd nog uitgegaan van een periode van 3 jaar boven de 2,0, voordat vrijval kon plaatsvinden. Deze aanpassing voorkomt onnodige reservering van middelen, terwijl deze voor beleid kunnen worden ingezet.

1.3 *Het introduceren van de “watervalssystematiek”.* In geval van een positief rekeningresultaat wordt een (eventueel) tekort van de weerstandscapaciteit (lager dan 1,1) eerst aangevuld. Het restant van een evt. rekeningresultaat kan zoals gebruikelijk worden bestemd. Dit is een verdere uitwerking van de huidige werkwijze.

1.4 *Het continueren van het toepassen van de overige bestaande kaders risicomanagement.* Conform (onder meer) het advies van BDO Advisory en de accountant EY blijkt dat de provinciale kaders nog actueel zijn. Bovendien heeft het sturen op de bestaande kaders de afgelopen 4 jaar naar tevredenheid plaatsgevonden. Eenmaal is naar aanleiding van het reserveren van extra middelen voor een “Corona maatregelenpakket” de weerstandsratio onder de 1,1 uitgekomen. Vervolgens is de weerstandscapaciteit aangesterkt, waardoor weer werd voldaan aan de kaders. Voorstel is de gekozen bandbreedte van 1,1 – 2,0 in stand te houden. Verder is, evenals in de voorgaande nota, gekozen geen risico’s op extreme calamiteiten (zoals extreem natuurgeweld, oorlogen of pandemieën) te vermelden, omdat die zeer moeilijk te voorspellen zijn en lastig aan de voorkant te managen zijn (in termen van beheermaatregelen).

1.5 *Het verbeteren van het onderscheid tussen interne en externe kaders.*

BDO adviseert om een onderscheid te maken tussen interne en externe kaders. Dit komt in de huidige nota uit 2017 nog onvoldoende naar voren en is voor verbetering vatbaar. In de voorliggende nota is dit onderscheid aangebracht.

1.6 *Het doen van een beroep op de weerstandscapaciteit pas als laatste stap toe te passen.*

In de huidige nota uit 2017 wordt het bijstellen van ambities en/of bezuinigingen pas als laatste stap gezien. Geadviseerd wordt dat aanspraak op de weerstandscapaciteit mogelijk is na integrale afweging van opgetreden risico’s, ambities en bezuinigingsmogelijkheden.

1.7 *Bij het afdekken van risico’s, die zijn verbonden aan het verstrekken van leningen en garanties of het participeren via een deelneming is de Handreiking financieringsinstrumenten 2020 leidend.* Daarin is opgenomen dat de afdekking van het risico plaatsvindt door, op het moment van besluitvorming, vanuit de budgetten of reserves op het desbetreffende beleidsterrein een storting te doen in de algemene reserve. De storting is niet geormerkt en vanaf dat moment

voor rekening en risico van het weerstandsvermogen. (Bron: Handreiking financieringsinstrumenten 2020, paragraaf 5 onderdeel 5.2 Richtlijn)

1.8 Meer nadruk leggen op niet-financiële risico's.

BDO adviseert meer nadruk leggen op niet-financiële risico's. De provincie schenkt hier – ook in de huidige paragrafen van begroting en rekening – al aandacht aan, maar dit kan nog verder worden ontwikkeld.

1.9 De uiting op het vlak van risicovolwassenheid niet meer op te nemen in de nota.

In de vorige nota was een model opgenomen ter duiding van de risicovolwassenheid van onze organisatie en de ambities daarin. BDO is de mening toegedaan dat dit geen relevant onderwerp is voor de nota en is derhalve weggelaten. Wel houden we vast aan de ambitie om minimaal op het eerder gestelde niveau (3) te opereren. We zullen nog onderzoeken of we daaraan voldoen en/of welke maatregelen nog getroffen moeten worden.

1.10 Het opnemen van de financiële kengetallen en streefwaarden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Conform het de richtlijnen binnen het BBV presenteren we deze kengetallen (en toelichting op de ontwikkeling en financiële positie) in onze begroting en jaarrekening. We zullen nu – zoals voorgeschreven – de kengetallen opnemen als onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Voorheen werd op een andere plek in begroting en jaarrekening hier aandacht aan geschonken.

1.11 Meer aandacht te geven aan het monitoren van de beheersmaatregelen.

De accountant heeft een goede indruk gekregen van het toegepaste risicomanagement. Tevens gaf de accountant aan, dat op het vlak van het monitoren of beheersmaatregelen ook daadwerkelijk plaatsvinden, nog verbetering mogelijk is. (Bron: Accountantsverslag 2020 provincie Flevoland/Speerpunt 1: kwaliteit van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.)

2.1 Vaststellen van de nota Risico en weerstandsvermogen is een bevoegdheid van Provinciale Staten

Op basis van de Financiële verordening 2021 dient eens in de vier jaar de nota risico en weerstandsvermogen te worden geactualiseerd en opnieuw door PS te worden vastgesteld.

9. Kanttekeningen

1.1 BDO is een ervaren adviseur binnen de (lokale) overheid.

Het advies van BDO is gebaseerd op een aantal interne interviews, het bestuderen van de inhoud van huidige nota vergeleken met hun praktijkervaring uit hun praktijk en het vergelijken van het risicoprofiel van de provincie met andere provincies. Het risicoprofiel van provincie Flevoland komt daarmee in grote lijnen overeen.

1.2 De provincie Flevoland zal komende jaren worden geconfronteerd met grote opgaven (bv. op het vlak van woningbouw, klimaat, stikstof etc.).

Het is van belang dat de kaderstelling risico en weerstandsvermogen actueel en duidelijk is en door zowel PS als GS wordt gedragen. Met als gevolg dat kan worden (door)ontwikkeld binnen de financiële kaders.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Nota Risico en weerstandsvermogen 2021	2869193	Bijgevoegd
Provincie Flevoland - BDO rapportage onderzoek nota risicomanagement	2860491	Bijgevoegd